

СПРАВКА

ЗА НАУЧНИТЕ ПРИНОСИ

НА ГЛ. АС. Д-Р РОЗАЛИН ЯНЕВ ИВАНОВ

ПО ОБЯВЕН КОНКУРС ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ „ДОЦЕНТ“
В ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ 3. СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И ПРАВНИ
НАУКИ, ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 3.9. ТУРИЗЪМ, НАУЧНА
СПЕЦИАЛНОСТ „ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ“, ОБНАРОДВАН В “ДЪРЖАВЕН
ВЕСТНИК”, БР. 25 ОТ 26.03.2019 Г.

Бургас, 2019 год.

В настоящата справка са обобщени най-съществените научни приноси, включени в представените трудове.

Представени са общо 24 броя научни публикации. В тях не са включени трудовете за присъждане на образователна и научна степен „доктор“. Представените публикации по показатели за оценка са както следва:

В.3. Хабилюционен труд – монография – 1 бр.

Г.4. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилюционен труд - 1 бр.

Г.5. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" – 1 бр.

Г.6. Статии и доклади, публикувани в научни издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Scopus; Web of Science) - 2 бр.

Г.7. Статии и доклади, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове – 16 бр. авторски, 2 бр. в съавторство.

Е. 20. Публикуван университетски учебник - 2 бр. в съавторство.

Е. 21. Публикувано университетско учебно пособие - 1 бр. в съавторство.

Представените научни публикации са от научната област на конкурса „Туризм.Икономика и управление“ и могат да се систематизират в пет основни направления:

1. Икономика и организация на хотелиерството и ресторантьорството – В.3., Г.4., Г.5., Г.7. - №№ 39,41,45,47,49,51,52,56, Е.21;

2. Управление на приходите в хотелиерството – В.3., Г.4., Г.5., Г.7. - №№ 39,41,49,51;

3. Организация на обслужването в заведенията за настаняване - Г.4., Г.7. - №№40,47,48,53., Е.20. - № 91;

4. Социално-икономическо и териториално развитие на туризма – Г.6. - № 34., Г.7. - №№ 46.,50.,54., Е.20 - № 92;

5. Развитие на алтернативни видове туризъм – Г.6. - №33., Г.7. - №№42.,43.,44.,50.,55., Е.20 - № 92.

Научните приноси са групирани в съответствие с посочените направления.

1. ИКОНОМИКА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ХОТЕЛИЕРСТВОТО И РЕСТОРАНТЬОРСТВОТО

1.1. Теоретико-методологически приноси

- Направен е анализ на теоретичните аспекти на конкурентоспособността на хотелиерските и ресторантьорските заведения – съпоставка и преценка на дефиниции за същността на хотелиерството и ресторантьорството, хотелиерското и ресторантьорското обслужване, хотелиерския и ресторантьорския продукт.

- Анализирани са факторите, влияещи върху качеството на хотелиерския и ресторантьорския продукт: технически – материална база, стоки, суровини и материали; технологични, икономически, субективни, социални, психологически.

- Проучване, анализ и преценка на проблемите свързани със стратегическото планиране, изграждането, оборудването и обзавеждането на заведенията за пребиваване и хранене.

- Преглед на специфичните проблеми при анализа и оперативното планиране на дейността на предприятията в хотелиерството и ресторантьорството.

- Изследване на влиянието на разходите, системите на заплащане, цените и методите на ценообразуване, управлението на дълготрайните материални и краткотрайните активи върху рентабилността на туристическите предприятия

- Изследване и анализ на методите на ценообразуване и използваните методи на ценообразуване в българското хотелиерство и ресторантьорство.

1.2. Научно-приложни приноси

Въз основа на направените проучвания и анализи са формулирани следните предложения и препоръки:

- Предложена е методика на проучване и стратегическо планиране - съставяне на бизнес план за изграждане на туристически заведения, етапи на изграждане, критерии за оборудване и обзавеждане на заведенията.

- Предложена е авторска методика за ценообразуване на вътрешно фирмени цени в хотелиерството и ресторантьорството по метода „разходи плюс” въз основа на пълните разходи, чрез разделяне на постоянните разходи според квадратурата на отделните видове стаи.

- Предложена е адаптирана методика за формиране на средната цена в заведенията за настаняване според пазарния дял на видовете туристи и двойната заетост по видове стаи.

2. УПРАВЛЕНИЕ НА ПРИХОДИТЕ В ХОТЕЛИЕРСТВОТО

2.1. Теоретико-методологически приноси

- Емпирично проучване и анализ на състоянието на хотелиерството в България, икономически резултати - брой реализирани нощувки, експлоатационен период, коефициент на заетост, реализирани приходи, управление на приходите и разходите, използвани методи на ценообразуване, управление броя на продажбите.

- Анализ на съотношението цени- брой продажби-приходи-разходи-печалба и значението му, както и на отделните му елементи за управлението на рентабилността на предприятията.

- Извършен е анализ на влиянието на постоянните и променливите разходи върху общия (маргиналният) принос, печалбата и рентабилността на заведенията за пребиваване.

- Анализ на границата на рентабилност и влиянието на промените в цената върху броя на продажбите в хотелиерството.

- Проучване и анализ на методите на ийлд мениджмънта – теорията за управление на приходите и възможностите, които предоставя за оптимизирането на приходите в българското хотелиерство.

- Проучване и анализ на методите на ийлд мениджмънта при управлението на продукта и цените, заетостта, продължителността на престоя, търсенето на групови организирани пътувания.

2.2. Научно-приложни приноси

Въз основа на направените проучвания и анализи са формулирани следните предложения и препоръки:

- Промяна в целите на хотелските мениджъри – от максимизиране на приходите чрез максимизиране на броя на продажбите за сметка на намаления на цените към оптимизиране на приходите посредством методите на ийлд мениджмънта – прилагане и оценка на въздействието на полезния (маргиналният) принос върху печалбата и доходността на продажбите, използване на показателите REVPAR, COSTPAR, GOPPAR и коефициент на доходност при измерване и оценка на ефективността и оптимизиране на приходите.

- Предложена е алтернативна методика за установяване на необходимата заетост и обем на приходите при промени в продажната цена на нощувките с цел запазване равнището на доходност на продажбите.

- Адаптирана методика за конструиране на матрица на продажбите по подобие на матрицата на Бостънската консултантска група според броя на продажбите и размера на общия (маргиналният) принос на всеки вид стая. Направени са примерни предложения за конкретни въздействия върху всеки вид продажби в различните квадранти на матрицата с цел оптимизиране на приходите.

- Други методики за прилагане на ийлд мениджмънта като способи за управление на цените, броя на продажбите и обема на приходите при липса на съответните специализирани компютърни програми по управление на приходите в хотелиерството, какъвто е случаят у нас и др.

3. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБСЛУЖВАНЕТО В ЗАВЕДЕНИЯТА ЗА НАСТАНЯВАНЕ

3.1. Теоретико-методологически приноси

- До 1993 г. „Организация на обслужването в хотелиерството” не се изучаваше като самостоятелна дисциплина в българските ВУЗ-ове, обучаващи по специалност „туризъм”. За пръв път беше изготвена учебна програма и лекционен курс по дисциплината, базирани на нормативни документи на Комитета по туризъм и професионалният опит на автора. Издадено е и едно от първите учебни помагала по дисциплината.

- Изготвени са анализи на същността и особеностите на туристическото обслужване, на неговото качество и факторите на влияние, на особеностите на хотелиерското обслужване.

- Направени са анализи на материалната база на заведенията за настаняване и пребиваване, на начините на тяхната експлоатация, ролята на субективния фактор, организацията на работа в звената „Посрещане и настаняване” и „Хотелско домакинство”.

3.2. Научно-приложни приноси

Въз основа на направените проучвания и анализи са формулирани следните предложения и препоръки:

- Предложени са правила за техническа експлоатация на материалната база – разкриване на обектите, текуща експлоатация, зазимяване на обектите, подготовка за работа при зимни условия.

- Изготвени са длъжностни характеристики, обхващащи задълженията и компетенциите на основните длъжности в заведенията за настаняване.

- Предложена е методика за дългосрочно и краткосрочно планиране на дейност „Хотелско домакинство”, както и методика за определяне на броя на необходимите камериерки според заетостта на заведението.

- Предложена е методика за почистване на стаите и общите помещения в хотела – планиране на почистването, определяне на стандарти, разпределение на труда, процедури, честота на изпълнение.

4. СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКО И ТЕРИТОРИАЛНО РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА

4.1. Теоретико-методологически приноси

- Анализ, базиран на данните на НСИ, експертни оценки и теоретико-практическия опит на автора за състоянието на българския туризъм за реализираните нощувки, заетостта, приходите и икономическата ефективност на българския туризъм.

- Идентифициране на някои от причините за недостатъчните икономически резултати на българския туризъм като цяло, на недостатъците в методиката за отчитане на резултатите, които водят до грешни обобщения, изводи и предложения за възможното развитие на българския туризъм .

- Анализирани причините за поредиците от грешки и неправилни решения за развитието на българския – огромния превес на предлагането на легла в България над търсенето и предизвиканите от това проблеми като недостатъчна заетост, реализирани, нощувки, приходи, недостатъчен персонал, ниска ефективност, дълъг срок за откупуване на инвестициите.

- Анализ на приносите на различните видове туризъм за приходите от туризъм на страната и ефективността на разпределението на средствата за развитието на различните видове туризъм.

- Привеждане на доказателства за подценяване на приноса на масовия туризъм заповишаване приходите от туризъм и намаляване на неговата подкрепа от страната на държавата, за сметка на надценяване на приноса на алтернативните видове туризъм, което би довело до снижаване на приходите като цяло поради липсата на инвестиции в проекти за свободното време в местата, генериращи най-много туристи и приходи.

- Анализ на проблемите предизвикани от сезонните колебания на търсенето и предлагането на туристически услуги и факторите, които оказват влияние върху продължителността и интензивността на сезона.

4.2. Научно-приложни приноси

Въз основа на направените проучвания и анализи са формулирани следните предложения и препоръки:

- Предлагане на методика за изчисляване коефициента на заетост на легловата база в страната на база експлоатационен период от 365 дни, предвид на естеството на постоянните разходи, чрез което би се изяснила реалната заетост на леглата в страната и би довело до вземане на по-реалистични решения относно развитието на туризма.

- Формулиране на някои конкретни причини за недостатъчната заетост и приходи от туризъм – презастрояване, проблеми в методиката за концесионирането на плажните ивици, неправилно насочване на инвестициите и др.

- Предлагане на методика за набиране на информация, анализ на данните и изготвяне на стратегия за развитието на туризма на територия община, чрез съставяне на прогнози и изготвяне на конкретни мерки по политиките на елементите от маркетинг микса.

- Изготвени са стратегии за развитието на туризма на териториите на общините Бургас и Созопол, едни от първите разработени в страната според изискванията за присъединяването ни към ЕС.

- Стратегията за развитие на туризма на територията община Бургас бе представена пред Националното сдружение на общините в Република България и послужи като модел за изготвянето на общинските стратегии за развитие на туризма на много общини в страната.

5. РАЗВИТИЕ НА АЛТЕРНАТИВНИ ВИДОВЕ ТУРИЗЪМ

5.1. Теоретико-методологически приноси

- Идентифициране на предимствата и ползите от развитието на алтернативните видове туризъм – балнеолечебен, културен, селски, екологичен и приносът им за привличане на повече туристи с цел удължаване на сезона, повишаване на заетостта на базата и увеличаване на приходите.

- Идентифициране на характерните черти и особености в развитие на алтернативните видове туризъм в България.

- Анализ на основните проблеми пред развитието на алтернативните видове туризъм у нас – конкуренция, липса на разпознаваемост, недостатъчна инфраструктура, икономически и организационни проблеми, неправилно насочване на инвестиции, недостатъчно проекти за свободното време, недостатъчно подготвен персонал.

5.2. Научно-приложни приноси

Въз основа на направените проучвания и анализи са формулирани следните предложения и препоръки:

- Предлагане на конкретни мерки, чрез които би станало възможно да се преодолеят част от недостатъците в развитието на балнеологичния, културния, селския и екологичния туризъм и биха довели до успешно развитие на отделните алтернативни видове туризъм в страната, до завоюването на по-силни пазарни позиции и до повишаване на финансовите резултати от тяхното развитие.

- Предлагане на конкретни маршрути за културен туризъм по линията на трансграничното сътрудничество, които биха направили възможно идентифицирането на историята и културата на трако-илирийските наследници в страните на Балканския полуостров. Биха спомогнали за популяризирането на значението на тази култура за развитието на Европа и света и биха създали възможност за формирането на един общ, конкурентоспособен регионален емитивен и рецептивен пазар на културния туризъм.